

Dr. Mustafa Cerić

Reisu-l-ulema (1993.-2012.)

PRVA ZU-L-HIDŽDŽETSKA HUTBA

(03. zu-l-hidždže 1438 h.g.)

(25. avgust 2017. godine)

الحمد لله!

أَحْمَدُهُ وَأَسْتَعِينُهُ، وَأَسْتَغْفِرُهُ وَأَسْتَهْدِيهِ، وَأُؤْمِنُ بِهِ وَلَا أَكْفُرُهُ، وَأُعَادِي مَنْ يَكْفُرُ بِهِ!

وَأَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ!

وأشهد أن مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، أَرْسَلَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ، وَالنُّورِ وَالْمَوْعِظَةِ وَالْحِكْمَةِ عَلَيَّ فَتَرَةً مِنَ الرُّسُلِ، وَقِلَّةٍ مِنَ الْعِلْمِ، وَضَلَالَةٍ مِنَ النَّاسِ، وَأَنْقِطَاعٍ مِنَ الزَّمَانِ، وَدُنُوءٍ مِنَ السَّاعَةِ، وَ قُرْبٍ مِنَ الْأَجْلِ!

مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ رَشَدَ، وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ غَوَىٰ وَفَرَّطَ وَضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا!

أُصَبِّحُكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ، فَإِنَّهُ خَيْرٌ مَّا أُوصِي بِهِ الْمُسْلِمُ الْمُسْلِمَ أَنْ يَحُضَّهُ عَلَيَّ الْآخِرَةَ، وَأَنْ يَأْمُرَهُ بِتَقْوَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ:

قَالَ تَعَالَى: **قَالَ تَعَالَى: قَالَتْ أَسْهَرُ مَعْلُومَاتٍ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى وَاتَّقُونِ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ.**

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوهُ، إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ!

Hvala Allahu!

Od Allaha mi jedino očekujemo pomoć, uputi i oprost!

Mi u Allaha vjerujemo!

Istinu o Allahu mi ne skrivamo!

Protivimo se svima koji o Allahu istinu skrivaju!

Mi svjedočimo da nema boga osim Allaha, Jedinog!

Njemu nema niko ni sličan ni ravan!

Mi svjedočimo da je Muhammed Allahov vjerovjesnik i poslanik, kojeg je Allah, dž.š., poslao s uputom i vjerom istine, vjerom svjetla, vjerom pouke i vjerom mudrosti nakon izvjesnog zastoja u slanju poslanika, nakon što je ostalo malo znanja o vjeri, nakon što su ljudi zalutali, nakon prekida u vremenu, nakon što se približio sat odgovornosti, nakon izvjesnosti edžela.

Na pravom putu je onaj koji pristaje na pokornost Allahu i Njegovom Poslaniku, a onaj koji odbija pokornost Allahu i Njegovom Poslaniku je na krivom putu, on je zastranio i daleko se udaljio u svojoj stranputici!

Hvala Allahu, Stvoritelju svjetova, na milosti i nimitima kojima nas daruje. Donesimo salavat i selam na posljednjeg Allahova poslanika Muhammeda (a.s.), na njegovu porodicu, na njegove ashabe i na sve one koji su živjeli i umrli sa istinom u srcu i u djelu. Sjetimo se bosanskih sinova, šehida, koji su, na Allahovu putu, dali svoje živote.

Draga braćo i sestre,

približavamo se Hadžijskom ili Kurbandskom bajramu, jednom od najvećih mubarek dana. On nam donosi važne poruke koje treba pažljivo saslušati i dobro razumjeti. To je dan koji nas podsjeća na ljude i događaje koji su značajno odredili povijest čovječanstva. Adem, Nuh, Ibrahim, Musa, Isa i Muhamed (alejhim selam) su likovi koji podsjećaju na sudbinu ljudskog roda. Džebel-u-Rahme, Arefat, Mekam-i Ibrahim, Sinaj, Quds, Mekka i Medina su mjesta događaja koji označavaju put do čovjekove samobitnosti sa Božijom uputom i milošću. Hadždž je taj životni put čovjeka koji želi da više sazna o svom porijeklu i da snažnije vjeruje u pobjedu dobra i poraz zla.

Adem (a.s.) je morao napustiti mirni džennet i doći na nemirnu Zemlju zato što je prekršio riječ. Tek tada je shvatio značaj Allahovog zakona i rizik ljudske strasti. Rečeno mu je da se može vratiti u džennet ako bude u Allaha vjerovao i Njegov zakon poštivao. To nam je temeljna poruka od Adema (a.s.) - poštivanje moralnih zakona donosi mir. Kršenje moralnih zakona donosi kaos.

Nuh (a.s.) je najdublje predosjetio strahote nemirne zemlje usljed ljudskog grijeha. Ali je i najbolje razumio nužnost pokornosti Allahovim uputama. Od Nuha (a.s.) učimo da ne treba sjediti i čekati da nas voda potopi, već da treba ustati i praviti lađu po Allahovom nadahnuću, ne obazirući se na one koji su duboko zaglibili u zlo. U toj lađi treba da bude

mjesta za svakog onog koji ne ugrožava mir i sigurnost lađe koja plovi na valovima velikim kao brda.

Ibrahim (a.s.) se našao pred najvećim iskušenjem koje može jednog čovjeka zadesiti - pristati na žrtvu ili odbiti pokornost. Ibrahim (a.s.) je izabrao ono prvo, jer je i njegov sin Ismail (a.s.) vjerovao u očevu iskrenu predanost Bogu i znao je da njegova žrtva ima značaj za buduća pokoljenja. Otuda je kurban Ibrahimova (a.s.) poruka da pred iskušenjem treba biti pouzdan i hrabar i Ismailova (a.s.) pouka da pred vlastitom žrtvom treba biti dalekovidan i nesebičan. Ako žrtvu shvatimo kao lijek za sebičnost, uskogrudnost i pohlepu, onda kurban treba da bude bratska solidarnost, džematska istobitnost i ljudska širokogrudnost. Zato ovaj dan koji nas podsjeća na važnost vlastite žrtve treba da nas obaveže na istinsku pojedinačnu i džematsku brigu o siromašnim, kojih nije mali broj među nama, o starijim i nemoćnim, koji nas zovu u pomoć, o ranjenim i oboljelim, koji trebaju lijek i o osiročenim koji očekuju našu ljubav i pažnju.

Faraon nije nikada bio spreman suočiti se sa istinom i poštivati pravila o ljudskom dostojanstvu. On je mislio da je sila njegovo pravo. Musa (a.s.) mu je pokazao da je bio u krivu. Snaga Musa (a.s.) bila je u istini i pravdi. Ta Musaova (a.s.) poruka važna je u svakom vremenu i na svakom mjestu - svakoj laži i bezočnoj sili mora doći kraj. Faraoni u našem vremenu i na našem mjestu to će kad tad morati shvatiti. Strpljenje u teškoći ima značenje žrtve u iskušenju. Mi danas učimo kako da usvojimo i jednu i drugu vrlinu naše vjere.

Iz poruke Isa (a.s.) treba razumjeti da osobna patnja ne smije biti razlog za mržnju prema čovjeku. Treba savladati nagon za osvetom, ali i boriti se protiv zla i nepravde snagom prava na život, vjeru, slobodu, imetak i čast.

Muhamed (a.s.) je posljednji Vjerovjesnik s Allahovom porukom cijelom čovječanstvu. U njegovoj poslaničkoj misiji očituje se cjelovita istina i puna pravda. U njegovom ljudskom životu sjedinjene su sve poruke prethodnih Vjerovjesnika. U njegovoj božanskoj poruci objedinjeno je brdo Arefat, gdje je Adem (a.s.) spoznao slast i gorčinu zemaljskog života, i grad Medina kao Nuhova (a.s.) lađa za spas ljudske civilizacije. S njim se sjedinjuje Mekka i Quds kao središte kosmičkog duha i jednog te istog izvora duhovnosti za cijelo čovječanstvo. Kaba postaje ono što je oduvijek bila - mjesto gdje je stajao Ibrahim i Kibla, odredište kojim se na Zemlji označava vjera u Jednog Boga. Sa Kur'anom osnažen je i smisao Musaovom Tevratu i Isaovom Indžilu. *Danas sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam vjera bude islam* - riječi su Allahove ljudima prilikom oproštajnog hadždža posljednjeg Vjerovjesnika Muhameda (a.s.).

Te zadnje riječi na hadždžu snažno su pokrenule želju kod ljudi da ujedine svoja srca u pokornosti Jednom i Jedinom Bogu, Gospodaru svjetova. One su sjedinile prošlost i sadašnjost u izvjesnu budućnost. Objedinile su jednu cijelu povijest čovječanstva utemeljenu na izvornoj vjeri islama koja ne priznaje nikakvu isključivost, niti opravdava bilo kakav oblik nasilja. Islam je vjera sinteze najboljeg u prošlosti, najljepšeg u sadašnjosti i najspasonosnijeg u budućnosti. Institucija hadždža je najočitiiji dokaz za tu tvrdnju. Jer u činu hadždža se najjasnije otkriva ta iskonska težnja čovjeka da dotakne samo dno dobra, na Arefatu se

najbolje vidi ta izvorna ljepota današnjeg čovječanstva, i u tavafu oko Kabe se najglasnije čuje ta čovjekova želja za zaštitom od zla šejtana-nasilnika.

I mi danas ovdje iskazujemo svoju težnju da u svijetu vlada dobro, pokazujemo svoju radost u ljepoti ovoga skupa, i glasno izražavamo svoju želju za zaštitom od zla nasilja.

Bože Milostivi,

Pokaži nam istinu istinom!

Zabludu nam pokaži zabludom!

Sjedini naša srca u ljubavi!

Osnaži naše djelo u pravdi!

Amin!

أَلَا إِنَّ أَحْسَنَ الْكَلَامِ وَأَبْلَغَ النَّطَامِ. كَلَامُ اللَّهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْعَلَامِ!

كَمَا قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي نَظْمِ الْكَلَامِ: "وَإِذَا قُرَأَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ!"

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ!

[جُلُوسٌ]

{بَارَكَ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ
الرَّحِيمِينَ}

الْخُطْبَةُ الثَّانِيَّةُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدَ الْكَامِلِينَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ، تَعْظِيمًا
لِنَبِيِّهِ وَتَكْرِيمًا لِفَخَامَةِ شَأْنِ شَرَفِ صَفِيِّهِ، فَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ قَائِلٍ مُخْبِرًا وَأَمْرًا:
"إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا"

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ
مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، فِي
الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ!

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي تَفَرَّدَ بِجَلَالِ مَلَكُوتِهِ، وَتَوَحَّدَ بِجَمَالِ جَبْرُوتِهِ، وَتَعَزَّزَ بِعُلُوِّ أَحَدِيَّتِهِ، وَتَقَدَّسَ بِسُمُوِّ صَمَدِيَّتِهِ،
وَتَكَبَّرَ فِي ذَاتِهِ عَنِ مُضَارَعَةِ كُلِّ نَظِيرٍ، وَتَأَزَّرَهُ فِي صِفَاتِهِ عَنِ كُلِّ تَنَاهٍ وَتَصْوِيرٍ..

نَحْمَدُ اللَّهَ عَلَيَّ مَا يُؤَلِّي وَيَصْنَعُ، وَنَشْكُرُهُ عَلَيَّ مَا يَزُوي وَيُدْفَعُ، وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَقْنَعُ، وَنَرْضَى بِمَا يُعْطِي وَيَمْنَعُ..

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَعْطَى وَأَمْنَعَ، وَخَفَضَ وَرَفَعَ، وَفَرَّقَ وَجَمَعَ، وَوَصَلَ وَقَطَعَ، وَبَحُكْمِهِ رِيَحَتْ الْأُمَّةُ
الرَّابِحَةُ وَخَسِرَتْ الْأُمَّةُ الْخَاسِرَةُ..

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَضْحَكَ وَأَبْكِي، وَأَمَاتَ وَأَحْيَا، وَأَغْنَى وَأَقْنِي، وَأَوْجَدَ وَأَفْيِي..

وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، لَا شَرِيكَ لَهُ، شَهَادَةً مُوقِنٍ بِتَوْحِيدِهِ، مُسْتَجِيرٍ بِحُسْنِ تَأْيِيدِهِ..

وَنَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ الْمُصْطَفِي، وَأَمِينُهُ الْمُجْتَبِي، وَرَسُولُهُ الْمَبْعُوثُ إِلَيَّ كَافَّةِ الْوَرَى، صَلَّيَّ اللَّهُ
عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ مَصَابِيحِ الدُّجَى، وَأَصْحَابِ الْهُدَى، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا..

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مَنْ مِنْهُ انْشَقَّتِ الْأَسْرَارُ، وَانْفَلَقَتِ الْأَنْوَارُ، وَفِيهِ ارْتَقَتِ الْحَقَائِقُ، وَتَنَزَّلَتْ عُلُومُ آدَمَ فَأَعْجَزَا
لِخَلْقِ، وَلَهُ تَضَاءَلَتِ الْفُهُومُ فَلَمْ يُدْرِكْهُ مَنَّا سَابِقٌ وَلَا لَاحِقٌ، فَرِيَاضُ الْمَلَكُوتِ بِزَهْرِ جَمَالِهِ مُونِقَةٌ، وَحِيَاضُ
الْجَبْرُوتِ بِفَيْضِ أَنْوَارِهِ مُتَدَفِّقَةٌ، وَلَا شَيْءَ إِلَّا وَهُوَ بِهِ مُنُوطٌ، إِذْ لَوْلَا الْوَاسِطَةُ لَدَهَبَ كَمَا قِيلَ
الْمُوسُوطُ، صَلَاةً تَلِيقُ بِكَ مِنْكَ إِلَيْهِ كَمَا هُوَ أَهْلُهُ..

اللَّهُمَّ إِنَّهُ سِرُّكَ الْجَامِعُ الدَّالُّ عَلَيْكَ، وَحِجَابُكَ الْأَعْظَمُ الْقَائِمُ لَكَ بَيْنَ يَدَيْكَ..

اللَّهُمَّ أَلْحَقْنَا بِنَسَبِهِ، وَحَقَّقْنَا بِحَسَبِهِ، وَعَرَّفْنَا إِيَّاهُ مَعْرِفَةً نُسَلِّمُ بِهَا مِنْ مَوَارِدِ الْجَهْلِ، وَنَكْرَعُ بِهَا مِنْ مَوَارِدِ
الْفَضْلِ، وَاحْمِلْنَا عَلَى سَبِيلِهِ إِلَى حَضْرَتِكَ، حَمَلًا مَحْفُوفًا بِنُصْرَتِكَ..

يَا أَوَّلُ يَا آخِرُ .. يَا ظَاهِرُ يَا بَاطِنُ.. اسْمَعْ نِدَائِنَا بِمَا سَمِعْتَ نِدَاءَ عَبْدِكَ زَكْرِيَّا ..

وَأَنْصُرْنَا بِكَ لَكَ! وَأَيِّدْنَا بِكَ لَكَ! وَاجْمَعْ بَيْنَنَا وَبَيْنَتِكَ! وَحُلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ غَيْرِكَ!

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ

رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا.

اللَّهُمَّ لَا تَدَعْ لَنَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَلَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ ذَنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ، وَلَا مَرِيضًا إِلَّا شَفَيْتَهُ، وَلَا عَسِيرًا إِلَّا يَسَّرْتَهُ، وَلَا كَرِبًا إِلَّا أَذْهَبْتَهُ، وَلَا هَمًّا إِلَّا فَرَجْتَهُ، وَلَا دَيْنًا إِلَّا قَضَيْتَهُ، وَلَا ضَالًّا إِلَّا هَدَيْتَهُ، وَلَا مَظْلُومًا إِلَّا نَصَرْتَهُ، وَلَا ظَالِمًا إِلَّا هَدَيْتَهُ، وَلَا مَيِّتًا إِلَّا رَحِمْتَهُ، وَلَا مُسَافِرًا إِلَّا غَانَمًا سَالِمًا لِأَهْلِهِ رَدَدْتَهُ.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ أَعْمَالِنَا خَوَاتِمَهَا، وَخَيْرَ أَيَّامِنَا يَوْمَ نَلْقَاكَ.

نَعُوذُ مِنَ الْفَقْرِ إِلَّا إِلَيْكَ، وَمِنَ الدُّلِّ إِلَّا لَكَ، وَمِنَ الْخَوْفِ إِلَّا مِنْكَ.

وَنَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ نَقُولَ زُورًا، أَوْ نَعْشَىٰ فَجُورًا، أَوْ نَكُونَ بِكَ مِنَ الْمَغْرُورِينَ.

نَعُوذُ بِكَ مِنْ غُضَالِ الدَّاءِ، وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ، وَخَيْبَةِ الرَّجَاءِ، وَزَوَالِ النِّعْمَةِ، وَفَجَاءَةِ النِّقْمَةِ.

إِرْحَمْنَا فَإِنَّكَ بِنَا رَحِيمٌ، وَلَا تُعَذِّبْنَا فَإِنَّتَ عَلَيْنَا قَادِرٌ!

اللَّهُمَّ تُبْ عَلَيَّ كُلِّ عَاصٍ، وَاشْفِ كُلَّ مَرِيضٍ، وَأَقْضِ دَيْنَ الْمُدِينِينَ، وَفَرِّجْ كَرْبَ الْمَكْرُوبِينَ، وَاشْرَحْ كُلَّ صَدْرٍ ضَيِّقٍ.

اللَّهُمَّ اشْرَحْ صُدُورَنَا، وَيَسِّرْ أُمُورَنَا، وَوَفِّقْنَا إِلَىٰ مَا تُحِبُّهُ وَتَرْضَاهُ، وَإِنْ أَرَدْتَ عِبَادَكَ فِتْنَةً فَاقْبِضْنَا إِلَيْكَ مُعَافِينَ غَيْرَ فَاتِينَ وَلَا مَفْتُونِينَ، وَغَيْرَ خَرَايَا وَلَا نَادِمِينَ وَلَا مُبَدِّلِينَ، وَإِنْ أَرَدْتَ بِعِبَادِكَ فِتْنَةً فَاقْبِضْنَا إِلَيْكَ مُسْلِمِينَ مُوَحِّدِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ، وَسَلَّم تَسْلِيمًا كَثِيرًا.

يَا عِبَادَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ، يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ!

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ!